



UNIVERSITÄTS-  
BIBLIOTHEK  
PADERBORN

## Universitätsbibliothek Paderborn

**Sermones de Sa[n]ctis Hyemales, Estiuales, De  
festiuitatibus Jesu christi, Beate virginis et alior[um]  
Sanctor[um] ... Venera[n]di patris, fratris Nicolai deniise  
Ordinis Minor[um] de obseruantia ...**

**Denisse, Nicolas**

**[Augsburg], 1510**

**VD16 N 1513**

Quarto q[uod] ad singulare[m] sublimatione[m], b[e]n[e]dictatu [et]c.

**urn:nbn:de:hbz:466:1-30625**

# Ber. de salutatōe

em dicit: gra plena: qz p ea nob venit ois gra. Primo gra vniuersal redēptōis. Vñ Lu. j. dicit ei angel. Inuenisti gram apud Deū: gram inqz quā totū p diderat mūdus. Iō etiā subiūgit angel. pceptōz redēptōis. Ecce pcpies in vtero z partes filiū et vocabis nomē eius. Iēsum. Secdo gra spūalis reformatiōis: p quā. s. vnusquisqz pctō: recōdialiat dō. Anp. Maria tu pctō: rē toti mōo despectū: mōno affectu āple: cteris: nec deseris eū. Quisqz p te placatus ipz sue grē reformabit. Tertio gratia spūalis pceptōis: vñz ptra diabolical verlutias. Ber. Fluūt z peunt sicut cera a facie ignis demones vbiqz inuenerit crebra nois marie inuocatiōez. Hec ille. Iō pphetice dicitū fuerat de ipa Num. xxiij. Cōsurget virga ex ista z pteret duces moab. Propter oia pdicta dicit Ber. Nulla gra venit de celo ad terras nisi trāseat p manū marie. Hec ille. Ad hāc gūf virgine matrē nos miserī gra z misericōdia indigētes hūilit recurram: vt ei p pōcūcio gūtia inueniam: qz ipa est gra plena.

**Tertia pmedatio est q** ad glōsam associatiōe: cū dicit Dñs regi. Dñs qdez est cū scis angel p gram: cum scis hoibz n̄ solū p gram: sed etiā p nafaz assūptaz vt hō possit dicere: emanuel. i. nō bñscū de. s. p nafaz scis: qd dicere nō p̄t angel. sed cū brā virgine singlarit ē dñs nō solū p gram z nature pformationē: s. z p corpālis sube vnitatē. Igit virgo beata dñs tecū. Rōge quidē excellēt? qz ceteris scis cū qbz est spūalit z in corde: qz te: cū est z spūalit in corde z corpālit in vterre. Petr. de alliacō. Magna valde dulcedo er dulcis multū pōlatio tibi est: qz gratia plena. sed oino pōlatio dulcissima nō solū tibi sed toti hūano gñi: qz dñs tecum. Hec ille. Possūm aū z hāc p̄ticulā: dñs tecū: declarare s̄m triplicem intellectū seu modū transformit variatū. **Primo** itelle: et. Dñs p̄ tecū tanqz cū sua spōsa. Dñs filius tecū: tanqz cū m̄re. Dñs spūscitūs tecū: tanqz in tēplo suo: qz spūscitūs supuenit in te: sicut tibi dicit angel. Lu. j. Bern. Dñs tecū: nō tm̄ dñs filiū: quē carne tua in duit: sed z dñs spūscitūs de qz pcpis: z ipe dñs p̄ qz genuit quē pcpis. Dal inqz tē

cū qz filiū suū facit tuū. Filiū tecū qz ad p̄de dū in te mirabile sacm̄ mirāmo z tibi refērat genitale secretū: z tibi refuat inrogz virginalē signacm̄. Spūscitūs tecū: qz cū p̄ter filio tuū scificat vter. Hec Ber. **Secdo** intellect. Dñs tecū: an vter te p̄nūciand o. Esa. viij. Ecce ego pcpiet z scido dñs tecū: in vtero scificand o. Ps. Scificauit tabernacm̄ suū altissimus. Tertio post vter te scificand o: qz i te vter hū caro factū est z bicauit in nobis. **Tertio** intellect. Dñs tecū: Primo in mēte: qz gra z vtrūqz plena. Secdo in vterre: qz pcpisti filiū dei. Tertio dñs tecū in p̄tate. qz oia qz voluerit impetrabis. In cuius figura. iij. Re. ij. dicit Salomō m̄ri lue. Pete m̄r mea: neqz em̄ fas est vt auertam faciē tuaz. Iō dicit Bern. Secūp accessū habes o hō apd deū vbi hēs matrē an̄ filiū z filiū an̄ p̄m. Vñ dicit filio petri. Vbera: filiū: dicit p̄m lat. z vulnera. Quō tibi poterit esse repulsa vbi tot sunt ebarratatis insignia. Hec ille. Sicut ḡ dicit Hec ille. Ad eam cū fiducia ad thronū grē: vt miam psequimur z. Secūp em̄ z cōfident possūm tibi dicere. Ego scificam impetra nobis gram atqz miam apd tecū scim. em̄ qz pores qm̄ dñs tecū.

**Quarta pmedatio est q** ad singulā rē sublimatōez: cū dicit Bñdita tu in mlieribus. i. sup oēs mlieres: ad sublimē gradū pfectiōis ascēdit. Petrus de alliacō. Audi o regina celi tuā p̄fectionē singlarē: bñdita tu: tu singlarit pfecta: qz singlarit bñdita. Valedictio eue in benedictiōez mutat marie. Impletio m̄ris culpe: in pfectiōez m̄ris grē. Bñditi tuā electiōez specialē in mlieribz: qz tu specialit bñdita: iō spūaliter electa es sup oēs z sup oēs mlieres. Hec ille. **Pore** aū z hēc particula declarari s̄m triplicem intellectum.

**Primo** intellect. Bñdita tu in mlieribz. i. sup oēs mlieres. Est em̄ aliq̄ mulier secūda: sed nō virgo: sed nō secūda. sed tu sola secūda es et virgo. Dicit in omel. O magne admiratiōis gra. O inenarrabil suauitas. O ineffabile magnūqz sacm̄. Ipsa eadez virgo: ipa z m̄r dñi: ipa dicit gēnti: ipa



ancilla. Hec ille. Recte igitur de illis Lu. j. fecit mihi dominus magna. quia videlicet quia ipsa esset mater virgo: et civis de matris filia et ancilla.

**Secundus intellectus: Bene** dicta tu in mulieribus: quia benedicta per ceteras: quia ab instantia tue propter. Item benedicta plus ceteris propter amplissimam plenitudinem gratiarum propter. Item benedicta sine ceteris. Item singulari quodam benedictione quam nullatenus propter ceteris ratione incarnationis: quia scilicet in vero tuo facta est. Item benedicta tibi dicitur ab ecclesia. **Benedicta** filia tu a domino.

**Tertius intellectus: Bene** dicta tu in mulieribus: quia ab omni maledictione mulierum propter excepta. Tripliciter quippe maledictio fuerit mulieres subiecte per partem. Primo maledictio opprobrii specialiter quod non recipiunt. Unde dicitur Rachel Gen. xxx. cap. Abstulit dominus opprobrium meum. quia videlicet propter perit filium suum primogenitum. Et generaliter quod ad omnes ratione prime puritatis et puritatis humani generis quod facta est per seiam. Sed ab vltimo ista opprobria sunt: bene virgo excepta. Nam videlicet sue data est fecunditas: ideo a primo opprobrio fuit excepta. A secundo autem opprobrio non solum fuit excepta sed et exempta eam et omnes mulieres. Item dicitur Ber. sup. Dilatus est. Letare propter ad a: sed magis eam in muliere. quia sicut fuisse omnes pariter: ita et omnia memprores: et quod dicitur est propter propter empiores quam pariter. Cosolamini in ambobus illa amplius de qua malum ortum est propter opprobrium transit in omnes mulieres. Instat quod ipsa quod nunc tollat opprobrium nec habeat vir quod dicitur apud mulierem que deo volebat propter denter ingerere dicitur. **Uter** quam dediti mihi dedit mihi de ligno comedere. Propter ea eam curre ad maria: mater ad filiam: filia propter mater dicitur: et opprobrium tollat: filia propter mater propter satisfacta dicitur: **Sicut** vir cecidit propter mulierem: tu reparat est per eam. Reddat femina propter seiam: prudens propter fatua: humilis propter superba: **Quia** quod vice o vir dicitur: **Uter** quam dediti mihi dedit mihi de fructu vite quod fuit dulcis super mel ori meo: quia in ipso vivificasti me. **Hec ille.** Secundo fuerunt mulieres subiecte maledictioni vicij siue peccati quod ad recipiunt quod non recipiunt plenam nisi originali vicio sedata. Ps. Ecce enim in ini-

quiritibus propter sicut dicitur. Sed hoc maledictio propter excepta est virgo quod in sua conceptione facta fuit: et plenam scilicet atque divinam propter. Unde Lu. j. dicitur ei angelus. **Quod** enim ex te nascetur scilicet vocabitur filius dei.

**Tertio** subiecte erant mulieres maledictione supplicij quod ad propter Gen. iii. In tristitia partes filios. Ad hoc autem opprobrium fuit virgo mater excepta. quia videlicet dicitur Aug. In leticia dominum parturivit. Vere igitur benedicta in mulieribus. Item Aug. plus quam omnes mulieres quod vita et benedictione viris et mulieribus impetrasti. **Diximus** igitur de salutatio ne angelica in qua virgo gloriosa singulariter atque excellentissime commendat. **Ber.** Que est hec virgo canobilis: ut venerabiliter ab angelis salutetur: tabulis ut desponsat fabro. **Dicitur** quod ab angelo salutatur maria. **Hec ille.** Si diligimus maria: veneremur eam devotissime atque sepissime cum omni reverentia salutemus eam dicitur: **Que** maria: gratia plena: dominus tecum: benedicta tu in mulieribus.

**Quinta** commendatio est quod ad plures benedictionem dicitur: **Et benedictus** fructus ventris tui. **Que** quis sine verba habet: in hic addunt ut ostendat virgo ab angelis et hominibus veneranda. **Petrus** de allia co. Audi o regina celi tuam generationem salutarem: benedictus fructus ventris tui. **De** cuius benedictionis plenitudine tu quod accepisti ceteris: nisi differet a ceteris: **Tu** benedicta propter ceteras: quia ipse te puenit in benedictionibus dulcedis. **Hec ille.** **Possimus** autem et hac particula scilicet triplicem intellectum seu modum explicare.

**Primus intellectus: Bene** dicitur fructus ventris tui. Tu quia in ipso est omnis benedictio veritatis et gratie. **Joan.** i. **Unde** cum plenam gratie et veritatis. Tu quia ab ipso est omnis benedictio salutis et misericordie. **Iuxta** quod dixerat dominus **Abrahe** Gen. xxi. **Benedicent** in semine tuo omnes gentes terre. Tu quia ad ipsum est ordinata omnis benedictio laudis et glorie. **Apo.** v. **Sedenti** in throno et agno benedictio et honor et gloria et potestas in secula seculorum **Ame.**

**Secundus intellectus: Bene** dicitur fructus ventris tui quia sibi deo

